

ANALIZA OPISOWA

działalności Biblioteki Publicznej w Świebodzinie za 2020 rok

1. Status formalno – prawny biblioteki

- samorządowa instytucja kultury, nr rej. 1/92 z 13.03.92 r.

2. Stan sieci bibliotecznej na koniec 2020 r.

Sieć biblioteczna w 2020 roku:

1. Centrala z wypożyczalnią dla dorosłych, czytelnia i oddziałem dla dzieci – ul. Bramkowa 2, Świebodzin
2. Filia miejska na os. Łużyckim
3. Dwie filie wiejskie – w Rzeczycy i Jordanowie.

Biblioteka Publiczna ul. Bramkowa 2.

Godz. otwarcia: - poniedziałek i czwartek 8.00-16.00
 - wtorek, środa, piątek 10.00-18.00

tel.: 68 475 08 06

strona internetowa: www.bp.swiebodzin.pl

Facebook: www.facebook.com/BibliotekaSwiebodzin

Instagram: www.instagram.com/biblioteka_swiebodzin

e-mail:

Dyrektor: dyrektor@bp.swiebodzin.pl

Zastępca dyrektora ds. organizacyjno-merytorycznych: ezakrzewska@bp.swiebodzin.pl

Promocja: kultura@bp.swiebodzin.pl

Dział Gromadzenia i Opracowania: opracowania@bp.swiebodzin.pl

Oddział dla Dzieci: oddz@bp.swiebodzin.pl

Wypożyczalnia: wypozyczalnia@bp.swiebodzin.pl

Czytelnia: czytelnia@bp.swiebodzin.pl

Filia miejska:

poniedziałek 10.00-16.00

wtorek - piątek 10.00-18.00

tel.: 68 38 266 70

e-mail: filia@bp.swiebodzin.pl

Filia wiejska Jordanowo:

poniedziałek-wtorek, czwartek- piątek 13.00-17.00

tel.: 684220505

e-mail: jordanowo@bp.swiebodzin.pl

Filia wiejska Rzeczycza:

poniedziałek - piątek 15.00-19.00

e-mail: biblioteka.rzeczycza@wp.pl

3. Wykaz placówek bibliotecznych (bibliotek i filii), które w ciągu 2020 r. zmieniły lokalizację lub pomieszczenia/ ew. pozyskały dodatkowe pomieszczenia (adres poprzedniej i nowej siedziby wraz z metrażem). Modernizacje i zmiany aranżacji pod kątem potrzeb różnych grup odbiorców.

Modernizacje i zmiany aranżacji.

Zrealizowano modernizację Czytelni. Zlikwidowano ścianki działowe, dzięki czemu powiększył się metraż biblioteki. Stworzono wielofunkcyjną przestrzeń, łączącą zadania klasycznej czytelni, miejsca spotkań, działań kulturalnych i edukacyjnych oraz mini galerii sztuki. Czytelnia zlokalizowana jest w części zabytkowego budynku, w którym przed 1945 r. działała fabryka cygar. Industrialna aranżacja wnętrza nawiązuje do historii i fabrycznego, loftowego klimatu. Część dekoracji wykonał miejscowy artysta Jerzy Pach, który wykorzystał w tym celu materiały z recyklingu. Czytelnię wyposażono w nowe meble oraz sprzęt: konsola do gier PS4, 75 calowy telewizor. Całość zdobią plakaty oraz obrazy z wizerunkami subbohaterów komiksów. Utworzono również kącik prasowy, z możliwością skorzystania ekspresu do kawy.

W filii w Jordanowie przearanżowano przestrzeń jednego z pomieszczeń z przeznaczeniem dla najmłodszych użytkowników biblioteki. Przemalowano regały i utworzono kącik do działań kreatywnych. Dodatkowo w pomieszczeniu oprócz książek dzieci mają dostęp do gier planszowych, puzzli oraz pluszowych zabawek.

4. Stan organizacyjny i działalność bibliotek powiatowych, wysokość dotacji na ich działalność ponadlokalną.

W ramach porozumienia Powiatu Świebodzińskiego z gminą Świebodzin Bibliotece Publicznej w Świebodziźnie powierzono pełnienie funkcji biblioteki powiatowej. Na realizację zadań biblioteki powiatowej w 2020 r. Biblioteka Publiczna w Świebodziźnie otrzymała kwotę 36000,00 (trzydzieści sześć tysięcy złotych). Powierzone zadania realizowano w następujących obszarach:

- zakupiono, opracowano i przekazano do udostępniania użytkownikom łącznie 482 wol. zbiorów bibliotecznych na kwotę 11500,00 zł. z czego 120 stanowiły zbiory specjalne /audiobooki/, tzw. książka czytana w formacie audio lub MP 3. Dla osób z dysfunkcją wzroku zakupiono specjalne wydania książek „Duże litery”. Zbiory zostały wpisane do księgi rejestru zbiorów biblioteki głównej (wypożyczalni dla dorosłych, oddziału dla dzieci), filii miejskiej oraz filii wiejskiej w Jordanowie i Rzeczycy.

- w zakresie pełnienia funkcji ośrodka informacji biblioteczno-bibliograficznej gromadzono, udostępniano i prezentowano w bibliotece wydawnictwa o tematyce regionalnej. W ramach usług bibliotecznych prowadzono wypożyczenia międzybiblioteczne współpracując z WiMBP im. C. Norwida w Zielonej Górze, Biblioteką Uniwersytecką UAM w Poznaniu i bibliotekami lubuskimi.

- w zakresie pomocy instrukcyjno-metodycznej udzielano informacji odnoszących się do kwestii merytorycznych działalności bibliotek m. in. sprawozdań GUS, zakupów nowości wydawniczych w ramach programu ministerialnego. Współpracowano w zakresie wymiany informacji, doświadczeń, prowadzenia działań kulturalnych. Dyrekcja oraz pracownicy biblioteki dbali o przepływ informacji dotyczącej przepisów związanych z warsztatem bibliotekarskim, udzielali pomocy merytorycznej, w tym za pomocą IT oraz w siedzibie BP.

- przy współpracy Biblioteki Wojewódzkiej realizowano projekt „Analiza funkcjonowania bibliotek”, w ramach którego gromadzono dane statystyczne dotyczące bibliotek powiatu świebodzińskiego. Biblioteka Publiczna w Świebodziźnie zorganizowała w formie zdalnej seminarium dla dyrektorów i kierowników bibliotek publicznych oraz kierowników filii bibliotecznych powiatu świebodzińskiego. W seminarium uczestniczyli przedstawiciele Wojewódzkiej i Miejskiej Biblioteki Publicznej im. Cypriana Norwida w Zielonej Górze. Wsparcie dotyczyło m. in. tematyki:

- Dokumenty życia społecznego jako specyficzny rodzaj źródeł naukowych - dr hab. Aneta Firlej-Buzon, prof. UW (Uniwersytet Wrocławski)
- Gry w bibliotece
- Działania proczytelnicze

- Projekt „Młodzieżowa komiksomania” - od pomysłu do realizacji (z uwzględnieniem trudności, wynikających z ograniczeń związanych z epidemią)
- Zapewnienie dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami w bibliotekach w świetle regulacji ustawowej - Małgorzata Domagała (WiMBP w Zielonej Górze)
- Działalność Klubu Kreatywności – oferta dla bibliotek powiatu świebodzińskiego
 - na stronie internetowej Biblioteki w zakładce dotyczącej bibliotek powiatu świebodzińskiego zamieszczano aktualne informacje oraz materiały, związane z bieżącą działalnością bibliotek na terenie powiatu. Gromadzono wydawnictwa oraz prasę branżową: „Poradnik Bibliotekarza”, „Biblioteka Publiczna”, „Biblioteka w szkole”, „Bibliotekarz Lubuski”.

5. Obsługa specjalnych grup użytkowników bibliotek.

- Obsługa czytelników niewidzących i niedowidzących:
 - prowadzenie wypożyczalni książki mówionej z nagraniami literatury dla dorosłych i dla dzieci,
 - wypożyczanie książek z dużą czcionką.
- Współpraca z:
 - Warsztatem Terapii Zajęciowej
 - odwiedziny osób niepełnosprawnych (osoby indywidualne i grupy)
- zakup audiobooków z dotacji organizatora oraz środków własnych, biblioteka posiada 1045 egz.
- cykliczne spotkania w ramach klubu „Zaczytany senior” w filii w Jordanowie – osoby starsze spotykają się by rozmawiać o książkach, bieżących wydarzeniach. Odbyły się 4 spotkania (łącznie 34 osoby)
- usługa „książka na telefon”
- udostępniono audiodeskrypcję spotkań zdalnych z Jakubem Żulczykiem oraz Łukaszem Orbitowskim

6. Pozabudżetowe źródła pozyskiwania środków na działalność bieżącą i inwestycje – udział w programach, grantach, sponsoring, środki z budżetów partycypacyjnych itp. Prosimy o dokładne zestawienia z pełnymi nazwami projektów, grantodawców, wysokością pozyskanych środków.

Nazwa programu	Nazwa zadania	Grantodawca	Wysokość pozyskanych środków
Program Wieloletni „Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa” 2020	Priorytet 1 – <i>Zakup nowości wydawniczych do bibliotek publicznych (nabór I i II)</i>	MKiDN	17 361,00 Nabór I – 16423,00 Nabór II – 938,00
Partnerstwo dla książki	„Młodzieżowa komiksomania”	MKiDN	11 000,00
Kultura w sieci	„Literacka chmura”	MKiDN	10 000, 00
Kluby kreatywności w bibliotekach	„KreaTywni w bibliotece”	FRSI	8 277,50

7. Skontra – zrealizowane i planowane skontra:

Zrealizowane skontra

Skontrum w Wypożyczalni dla dorosłych - maj

Planowane skontra:

Czytelnia – marzec/kwiecień 2021

Filia w Jordanowie – maj/czerwiec

Filia nr 1 - wrzesień/październik 2021

8. Wpływ pandemii Covid-19 na:

a) zakres i dostępność świadczonych usług bibliotecznych – jakie usługi zostały ograniczone lub zawieszone (np. zamknięcie filii, skrócenie godzin otwarcia, wycofanie z udostępniania na miejscu i/lub wypożyczeni na zewnątrz określonych typów zbiorów, likwidacja kąciaków dziecięcych, wycofanie z udostępniania konsol do gier wideo, stanowisk komputerowych itp.);

W okresie od 12 marca do 11 maja Biblioteka wraz z filiami była zamknięta. W okresie tym działania skupiały się na ofercie zdalnej (konkursy, udostępnianie ebooków). Od 11 maja placówka i filie funkcjonowały w ograniczonym zakresie:

- brak wolnego dostępu do półek
- ograniczona liczba osób przebywających w bibliotecznych pomieszczeniach
- brak działań kulturalnych i edukacyjnych
- niedostępna czytelnia (brak możliwości skorzystania z komputerów)

8 czerwca udostępniono Czytelnię oraz uruchomiono wolny dostęp do zbiorów w pozostałych agendach. W miarę luzowania obostrzeń przywracano organizację spotkań (DKK, Klub Erudyta), spotkania autorskie, warsztaty.

W okresie 7-29 listopada Biblioteka ponownie była zamknięta i prowadziła działania online. Po tym okresie otwarto wszystkie agendy biblioteczne, wraz z czytelnią i dostępem do komputerów, w ściśle określonym reżimie sanitarnym.

b) czy biblioteka podjęła jakieś dodatkowe działania i inicjatywy związane z Covid-19 i jakiego były one typu (zakup kodów dostępu do e-booków lub zwiększenie ich puli, zakup wrzutni, książkomatów itp., książka na telefon lub inne, nowe formy obsługi czytelników; organizacja imprez online, spotkań DKK, autorskich, konkursów itp. służących podtrzymaniu kontaktu bibliotekarzy z czytelnikami, itp.);

- realizowano zadanie „Literacka chmura” w ramach projektu „Kultura w sieci”: zakupiono dostęp do platformy webinarowej ClickMeeting, zorganizowano 5 spotkań autorskich online (w tym 1 dla dzieci), 4 spotkania DKK online, 4 spotkania online Klubu Erudyta, 4 spotkania online Klubu Miłośników Komiksów i Fantastyki
- zorganizowano 7 spotkań autorskich online (w tym 2 dla dzieci)
- zakupiono dodatkowych 15 dostępów do platformy Legimi w ramach programu *Zakup nowości dla bibliotek publicznych*
- zorganizowano konkursy zdalne, np. konkurs na logo biblioteki, konkurs na hasło promujące bibliotekę, Powiatowy konkurs literacki „Opowieść wigilijna”, konkurs plastyczny dla dzieci „Proszę Państwa! Oto miś”, Gminny Konkurs Plastyczny „Rodzinne zacytanie”
- na profilu facebookowym prowadzono zdalne gry i zabawy dla dzieci w ramach Tygodnia Bibliotek

c) budżet biblioteki oraz jej finansowanie (ewentualne cięcia i ograniczenia dotacji), stan zatrudnienia, organizację pracy, a także zamierzenia i plany organizatorów dotyczące bibliotek (np. łączenie, likwidacja filii itp.);

Budżet biblioteki nie uległ ograniczeniu. Ze względu na sytuację epidemiczną nie przyznano Bibliotece dodatkowej dotacji celowej na remont filii miejskiej. Stan zatrudnienia nie uległ zmianie.

d) liczbę czytelników oraz liczbę wypożyczeń – w jakich grupach wiekowych oraz społeczno-zawodowych nastąpił największy odpływ czytelników/ spadek wypożyczeń a kto pozostał ; czy i w jaki sposób zmieniły się potrzeby i zainteresowania czytelników wciąż korzystających z bibliotek publicznych;

W porównaniu z rokiem 2019 o ponad 30% spadła liczba wypożyczeń zbiorów (książki+audiobooki+czasopisma), a o 50% udostępnień na miejscu. Biblioteka zarejestrowała 23% mniej czytelników. Największy spadek czytelników odnotowano w grupach wiekowych: 20-24 (40%), 25-44 (35%), 6-12 i 16-19 (31%). Ze względu na podział czytelników na grupy społeczno-zawodowe odnotowano następujące spadki czytelników: osoby uczące się (28%), osoby pracujące (26%), pozostali (21%). Użytkownicy Biblioteki chętniej korzystali ze zdalnego dostępu do ebooków w ramach konsorcjum Legimi. Odnotowano wzrost wypożyczeń o ponad 190%, wzrost użytkowników o blisko 90%.

e) jakie formy kontaktu/pracy z czytelnikami okazały się najbardziej efektywne?

Biblioteka pozostawała w kontakcie z czytelnikami za pośrednictwem różnorodnych narzędzi.

- za pośrednictwem poczty elektronicznej udostępniano kody do serwisu Legimi
- za pośrednictwem profilu w ramach serwisu Facebook oferowano różnorodne gry, literackie zabawy interaktywne i konkursy. Różnorodność pomysłów i oferty spowodowała, że ta forma kontaktu z użytkownikami okazała się najbardziej efektywna
- za pośrednictwem platform do organizacji spotkań zdalnych: Skype, ClickMeeting – organizowano spotkania klubów dyskusyjnych oraz spotkania autorskie. Oferta nie cieszyła się jednak wysokim zainteresowaniem. Wynikać może to z kilku czynników: ograniczeń technologicznych i kompetencji cyfrowych użytkowników (szczególnie osób starszych), dużej konkurencyjności oferty zdalnej innych instytucji kultury, traktowania przez część odbiorców wydarzeń online, jako mniej wartościowych i atrakcyjnych od działań stacjonarnych.

9. Imprezy/projekty/akcje offline i online upowszechniające czytelnictwo, integrujące lokalne środowisko oraz promujące działalność biblioteki w 2020 r. (tylko cykliczne, realizowane od kilku lat lub zainicjowane w roku 2020 roku z zamiarem ich kontynuowania). Oferta kulturalna skierowana do rodziny.

➤ **"Mała Książka - Wielki Człowiek"**

- III edycja od września 2020 r. – wydano 11 Wyprawek Czytelniczych. Skierowany do dzieci z roczników 2014 – 2017.

➤ **Piknik rodzinny z okazji Dnia Ojca** – gry i zabawy rodzinne zorganizowane na boisku przy Bibliotece, liczba uczestników ok. 50.

➤ **Noc Bibliotek** – dzieci w wieku 7 – 12 lat (z rodzicami). Podczas imprezy zorganizowano zajęcia z wykorzystaniem robotów Photon, długopisów 3D, narzędzi rozszerzonej rzeczywistości, liczba uczestników 18

➤ **Spotkania autorskie**

Stacjonarne:

- „Wegańskie przysmaki” – spotkanie z Olą Taborek (25 uczestników)

- „Podróże do granic” – spotkanie z Robertem Czerniakiem (20 uczestników)

- spotkanie autorskie z prof. Jerzym Bralczykiem (100 osób)

- „Religia - źródło dyskryminacji czy emancypacji kobiet?” – spotkanie autorskie dr Natalią Klejdysz (20 osób)

- Smak poezji - spotkanie autorskie z Karolem Zającem i Danutą Baczul (10 uczestników)

Online:

- spotkanie z Agnieszką Ginko-Humphries (68 wyświetleń)

- „Czytaj i graj – fantastyka, jako źródło rozwoju twórczej wyobraźni” - spotkanie autorskie z Pawłem Kopijerem (15 zalogowanych uczestników + 9 wyświetleń)

- „Spowiedź Hana Solo. Byłem przemytnikiem w Indiach” – spotkanie autorskie z Cezarym Borowym (10 zalogowanych uczestników + 61 wyświetleń)

- „Niekrólewska wyprawa” – spotkanie dla dzieci z Krzysztofem Pławeckim (15 zalogowanych uczestników + 16 wyświetleń)

- „Safari za progiem domu” – spotkanie autorskie z Marzenną W. Nowakowską (10 zalogowanych uczestników + 8 wyświetleń)

- spotkanie autorskie z Rafałem Szląpą w ramach projektu „Młodzieżowa komiksomania” (28 zalogowanych uczestników + 24 wyświetlenia)

- spotkanie autorskie z Danielem Gizickim w ramach projektu „Młodzieżowa komiksomania” (17 zalogowanych uczestników)

- spotkanie autorskie z Martą Grzybowską, autorką książki „Ponad” (215 wyświetleń)

- spotkanie autorskie z Łukaszem Orbitowskim (249 wyświetleń)

- spotkanie autorskie z Jakubem Żulczykiem (68 wyświetleń)

- spotkanie autorskie z Marcinem Koziołem – dzieci w wieku 6 lat i uczniowie kl. III SP, liczba uczestników ok. 20

- spotkanie online z Zofią Stanecką – uczniowie klasy II SP (20 osób – spotkanie hybrydowe: uczniowie w klasie łączyli się online z autorką)

➤ **Konkursy**

- „Rodzinne zaczytanie” – Gminny konkurs plastyczny, dzieci w wieku 3-6 lat, liczba uczestników 8

- Powiatowy Konkurs Literacki „Lubuska Opowieść Wigilijna”

➤ **Klub Zaczytanych Przedszkolaków** – cykliczne zajęcia czytelnicze dla dzieci i rodziców. W ramach klubu raz w miesiącu odbywają się rodzinne spotkania z literaturą (ze względu na sytuację epidemiczną spotkania nie odbywały się z regularną częstotliwością). Głównym celem zajęć jest promowanie czytelnictwa wśród najmłodszych dzieci poprzez utworzenie takiego miejsca, gdzie rodziny mogą spędzić wspólnie czas, uczestnicząc w różnorodnych zajęciach z książką. Liczba uczestników – 24

➤ **Ferie zimowe w bibliotece** – dzieci w wieku 5 – 12 lat, liczba uczestników 104.

➤ **Wakacje w bibliotece** – dzieci w wieku 5 – 12 lat, liczba uczestników 34.

➤ **Cała Polska Czyta Dzieciom** – dzieci w wieku 3 – 6 lat, liczba uczestników 104.

➤ **Kosz pelen książek** – prezentacja książek dla dzieci w wieku przedszkolnym. Liczba uczestników – liczba uczestników 88

➤ **Dzień Babci i Dziadka** w filii w Rzeczy – recytacje wierszy i prezentacje piosenek przygotowanych przez dzieci, wręczenie seniorom upominków (22 osoby). Wydarzenie współorganizowane ze Świetlicą Środowiskową.

➤ **Zabawa Karnawałowa dla dzieci w Rzeczy**(styczeń) – konkursy, zabawy z nagrodami (54 osoby). Wydarzenie współorganizowane z Sołectwem, Świetlicą Środowiskową

➤ **Klub Kreatywności** – zadanie realizowane w ramach projektu „Kluby kreatywności w bibliotekach” (FRSI): zajęcia nauki programowania robotów, warsztaty z wykorzystaniem druku 3D, wirtualnej i rozszerzonej rzeczywistości, Kącik Małego Majsterkowicza – z oferty klubu skorzystało łącznie 100 osób

➤ **Narodowe Czytanie 2020** - fragmenty dramatu „Balladyna” J. Słowackiego, odczytali przedstawiciele władz lokalnych oraz instytucji oświatowych i kulturalnych. Spotkanie uświetnił występ Agaty Hańdziuk – Studio Artystyczne Acoustic (60 uczestników)

➤ **Warsztaty Twórcze** – cykl warsztatów dla dzieci, młodzieży i dorosłych wokół tematyki przyrody i ekologii

- Upcycling z owadami – tworzenie wycinanek z owadami, okien z malowanymi owadami, hotelu dla owadów (12 osób)

- „Kartonowe szaleństwa” oraz „Dekoracje z recydingu” – cykl 6 spotkań w filii w Jordanowie (66 osób)

➤ **Dyskusyjny Klub Książki**

- odbyło się 6 spotkań (łącznie 48 uczestników)

➤ **Klub Gimnastyki Umysłu „Erudyta”** – skupiający pasjonatów łamigłówek, krzyżówek, gier słownych, zagadek. Zajęcia cykliczne odbywające się co dwa tygodnie (w każdym spotkaniu uczestniczy około 10 osób)